

ORIMATTILAN KAUPUNKI

Varhaiskasvatuspalvelut

22.3.2024

Lapsivaikutusten arviointi Kuivannon varhaiskasvatus ja esiopetus

Yleistä

Lapsivaikutusten arviointia tehdessä on tärkeää, että palveluverkkoa koskevissa päätöksissä tulisi kyetä löytämään lasten ja perheiden näkökulmasta mahdollisimman pitkäkestoisia ratkaisuja. Orimattilassa palveluverkkoselvitys on tehty viimeksi kaksi vuotta sitten. Siihen liittyviä päätöksiä on viety eteenpäin epävakaasti. Kaupungin taloudellinen tilanne vaatii palveluverkon tarkastelua taloudellisesta näkökulmasta. Palveluverkkoselvityksen ohessa tehtävässä lapsivaikutusten arvioinnissa on kuultu lapsia, huoltajia, henkilöstöä, opiskeluhuoltopalvelujen henkilöstöä sekä muita sidosryhmiä koskien lakkauttamista ja siitä seuraavia vaikutuksia. Palveluverkon suunnittelua ohjaavien periaatteiden (6.6.2022) mukaan varhaiskasvatus- ja opetuspalvelut tulee jatkossa tuottaa riittävän kokoisissa yksiköissä: Varhaiskasvatussyksiköissä (päiväkodit) tulee olla vähintään 2 ryhmää / 42 lasta ja keskustassa väh. 7 ryhmää / n. 150 lasta.

Varhaiskasvatukseen on Kuivannon päiväkodissa 2023-2024 osallistunut keskimäärin 25 lasta. Lapsimäärissä on kunkin toimintakauden aikana aina kausivaihtelua. Tulevana toimintavuonna 2024-2025 esiopetus- ja varhaiskasvatusikäisiä, 2023-2018 syntyneitä lapsia on alueella yhteensä 27. Kunkin ikäluokan koko vaihtelee yhdestä seitsemään lapseen. Varhaiskasvatuksen osallistumisaste Orimattilassa on ollut 78%, jolloin voidaan olettaa Kuivannon päiväkodin keskimääräisen lapsimäärän asettuvan lähivuosina noin 21-23 lapseen. Osallistumisasteen arvioidaan valtakunnallisesti kuitenkin nousevan erityisesti kaikkein pienimpien lasten osalta.ⁱ

Kuivannon päiväkodilla on 2023-2024 työskennellyt 6 työntekijää, joista 2 varhaiskasvatuksen opettajaa, 3 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa sekä 1 varhaiskasvatuksen avustaja. Kuivannon päiväkodin johtajan työalueeseen ovat kuuluneet lisäksi Vuorenmäen ja Peltolan päiväkodit sisältäen avoimen varhaiskasvatus Kimpan palvelut. Varhaiskasvatuksen konsultoivien erityisopettajien työalueet on jaettu huomioiden myös Kuivannon päiväkotit.

Vuotta ennen oppivelvollisuutta järjestettävän esiopetuksen järjestämisestä päätetään lukuvuosittain sivistysvaliokunnan vahvistamien periaatteiden mukaan, joista yksi on esioppilaiden riittävä määrä vähintään 6 lasta. Kuivannon alueella esioppilaita ilmoittautui kuluvalle lukuvuodelle 4 ja heidän esiopetuksensa on 2023-2024 järjestetty Vuorenmäen esiopetusryhmässä. Esitetystä lakkautusajankohdasta alkaen ja lukuvuotena 2025-2026, esiopetusikäisten lasten määrä on alle 6 lasta aina lukuvuoteen 2028-2029 saakka, mikäli alueelle ei muuta uusia lapsia.

Mitoitus

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksen mitoituksesta ohjeistaa varaamaan henkilöstöä tietyssä suhteessa sekä alle että yli 3- vuotiaita varten. Avustavaa henkilökuntaa ei lasketa mitoitukseen. Henkilökunnan lukumäärän sijasta tarkempi oikeasuhtaisen resursoinnin tarkastelutapa on täyttöaste. Päiväkodin täyttöaste kuvaa paikoilla olevien lasten osuutta mitoituksessa olevan henkilöstömäärän mahdollistamasta enimmäismäärästä lapsia. Kuivannon päiväkodin täyttöaste oli tammikuussa 2024 87%.

Pienen päiväkodin laaja aukioloaika suhteutettuna mitoitusta noudattavaan henkilöstömäärään on ongelmallinen, ellei lisäresurssia ole entiseen tapaan jaettavaksi. Nyt tiukentuneessa taloustilanteessa tämä ei näytä enää mahdolliselta. Kuivannon päiväkodin aukioloaika 2023-2024 on ollut laaja 6.00-17.00 ja se on perustunut huoltajien tarvitsemiin välttämättömiin työaikatauluihin. Päivittäiseen aukioloaikaan vaikuttavat tarpeet tarkistetaan huolellisesti ja aukioloaika pyritään pitämään mahdollisimman lyhyenä. Koulun loma-aikoina päiväkotia on ollut suljettuna ja tarvittava varhaiskasvatus on järjestetty Pennalan ja /tai Keskustan alueella.

Päiväkodin kustannustehokkuus

Vertikal Oy on selvittänyt varhaiskasvatuspalveluiden tilaa ja raportti esiteltiin talouden tasapainotustyön varhaiskasvatuksen alatyöryhmälle 30.1.2024. Raportilla selvitettiin toimipaikkakohtaiset suoritehinnat, neliöt/lapsi ja skenaario palvelutarpeesta sekä lyhyt analyysi varhaiskasvatuspalveluiden tilanteesta, perustuen tilikauteen 2023. Kuivannon päiväkodin suoritehinta oli 17 215€/lapsi/v. Vertailutietona Vuorenmäen päiväkodin suoritehinta 15 671€. Kustannustehokkaimmat suoritehinnat ovat Keskustan alueella, kuten Myllylän päiväkodin 12 311€. Kuivannon päiväkodissa oli tilaa 11,8 neliötä lasta kohden, kun Vuorenmäellä vastaava luku oli 8,4 ja Myllylän päiväkodissa 7,5. Päiväkotitilat ovat selvityksen perusteella kokonaisuudessaan monessa suhteessa kirjavat, osin kalliit ja epätarkoituksenmukaiset.

Varhaiskasvatuspalveluiden henkilöstöä joudutaan sijoittelemaan päivittäin ryhmien ja toimipaikkojen välillä. Samanaikaisesti on huolehdittavana sekä riittävä asetuksen mukainen mitoitus että kustannustehokas resursointi. On päivittäistä, että henkilöstöä on akuutisti pois toisaalla ja samanaikaisesti lapset ovat paikalla tai toisinpäin. Päivittäin muuttuvat työtilanteiden järjestely vie suurimman osan päiväkodin johtajien työajasta. Tämä tarkoittaa suunniteltujen työvuorojen muuttamista aukioloaikoja vastaavasti, henkilöstön sijoittelua uudelleen ja sijaistyövoiman hankintaa. Lyhytaikaisten sijaisten saatavuudessa on vaihtelua ja pääsääntöisesti pitkien etäisyyksien päähän, kuten Kuivannolle, heitä on vaikea saada.

Muutostilanteet kuormittavat henkilöstöä, keskeyttävät lapsiryhmässä suunnitellun toiminnan jatkuvuuden henkilöstön siirtyessä toisaalle sekä vaikuttavat lapsi - aikuinen välisten suhteiden pysyvyyteen kuormittaen näin myös lapsia. Pieni päiväkotiki on merkittävästi haavoittuvampi muutostilanteissa kuin isompi päiväkotiki ja jo yhden työntekijän akuutti poissaolo esimerkiksi päiväkodin avaus- tai sulkuvuorosta tarkoittaa äkillistä muutosta muiden työvuoroihin, työvoiman vajausta keskellä päiväkotipäivää sekä muita lukuisia päivittäisen toiminnan muutoksia.

Isomman päiväkodin kokonaishenkilöstömäärä, tiheämpi työvuoroporrastus sekä sujuvammat henkilöstön siirtymät ryhmien välillä tasaavat puolestaan merkittävästi äkillisten muutosten vaikutusta sekä henkilöstöön että lapsiin.

Varhaiskasvatuksen laatua kehitetään kaikissa toimipaikoissa

Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen 2023 tekemän selvityksen mukaan laajojen varhaiskasvatusyksikköjen johtajien työaika kului arvioinnin perusteella pääosin päivittäisjohtamiseen, työvuorosuunnitteluun ja sijaisten hankintaan. Työ kertaantuu, kun päiväkodin johtajalla on useita johdettavia toimipaikkoja ja aika on pois laadun ja toimintakulttuurin kehittämistä. Päiväkodin johtajat, joilla oli paljon henkilöstöä ja monta eri toimipaikkaa arvioivat selvityksen mukaan muita useammin, ettei heidän johtamiskokonaisuutensa ollut hallittavissa. ⁱⁱ

Vain laadukas varhaiskasvatus tuottaa lapselle hyvinvointia. Tämä edellyttää myös kelpoista, koulutettua ja työtapaansa reflektoivaa henkilöstöä. Varhaiskasvatuksen laadun arviointia ja jaettua vastuuta systemaattisen kehittämisen kivijalkana on vahvistettu niin itsearvioinnin kuin ulkoisen observoinnin keinoin kaikissa kunnallisen varhaiskasvatuksen yksiköissä. Nykytila-analyysiin (2023) perustuen keskeiseksi kehittämiskohteeksi on 2023-2024 valittu aikuisen aktiivinen leikkiä ja lapsen oppimiskokemuksia rikastuttava ja laajentava rooli. Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) Valssi-arviointi on toteutettu marras-maaliskuun aikana.

Toteutus

Selvityksessä hyödynnetään seuraavia tiedonkeruita:

Toimiala/taho	Vastuuhenkilöt: tiedonkeruu	Aikataulu	Miten
Päiväkodin huoltajat	varhaiskasvatusjohtaja	22.2.-8.3.	Sähköinen huoltajakysely vaihtoehtoisista palveluista Lausunto kirjaamoon 10.4.2024 mennessä
Päiväkodin lapset	päiväkodin johtaja	viikko 10	Sadutus, piirustukset, teema: toivepäiväkoti
Päiväkodin henkilöstö	päiväkodin johtaja	viikot 8-10	Näkemykset lapsen hyvinvointiin ja henkilöstön työhyvinvointiin.
Erytisvarhaiskasvatus	konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja	viikot 8-10	Näkemykset lapsen kasvun ja oppimisen tukeen
Opetuksen järjestäjän opiskeluhuollon monialainen ohjausryhmä	opetuspäällikkö, vs. varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö, konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja	15.3.	Lausunto ja ryhmätyöskentely
Orimattilan LAPE-ryhmä	sivistysjohtaja	20.3.	työpaja ja koonti
Päiväkotien vanhempainyhdistykset, kaupunkilaiset	varhaiskasvatusjohtaja kirjaamo	helmi-huhtikuu	Lausunto 10. 4. mennessä
Varhaiskasvatuspalvelut	varhaiskasvatusjohtaja	viikot 8-10	Näkemykset palvelualueen kokonaisresurssiin

Lasten kuuleminen

Lapset piirsivät ja kertoivat toivepäiväkodista (liite 1).

Kuivannon päiväkot	Jokin muu toivepäiväkot
<p>Omasta Kuivannon päiväkodista lapsilla on runsaasti konkreettisia ja myönteisiä havaintoja.</p> <p>Sisätiloihin liittyen lapset mainitsevat niin liikuntasalin, vesileikit kuin lelukaupankin. Lasten mielestä ”hyvä päiväkot on oma Kuivannon päiväkot”.</p> <p>Lasten havainnoissa korostuvat ulkoiluun ja retkeilyyn liittyvät monipuoliset maininnat. Päiväkodin piha-alueella on nurmikkoa, puita, lapsia innostavia leikkilinjaita, mahdollisuudet potkulautailuun ja keinumiseen. Retkeily päiväkodin lähialueella innostaa myös lapsia.</p> <p>Myös kaverisuhteet, kiva olo ja hyvä ruoka tulevat esille: ”kaikki lapset eli Hepokatit ja Pilvarit on siellä”.</p>	<p>Lasten kokemukset muista kuin Kuivannon päiväkodista vaihtelevat, tai sitä on välittömien konkreettisten havaintojen vuoksi vaikeampi sanoittaa kuin omaa nykyistä päiväkotia.</p> <p>Muissa päiväkodeissa on lasten mielestä pieni asfalttipiha ja ulko-ovesta näkyy kaupunki tai junarata.</p> <p>Muussa päiväkodissa voi myös olla lelukauppa tai dinosauruksen näköinen kiipeilyteline. Ulkona voi tehdä erilaisia asioita.</p> <p>Odotusarvona on, että ruoka on hyvää.</p>

Huoltajien kuuleminen

Kuivannon alueen huoltajilla oli mahdollisuus vastata kyselyyn 23.2.-8.3.2024 välisenä aikana. Kyselyssä kartoitettiin kuivantolaisten lapsiperheiden huoltajien halukkuutta palveluseteliin, yksityiseen perhepäivähoitoon tai muuhun kunnalliseen varhaiskasvatuspaikkaan.

Vaihtoehtoja, mikäli varhaiskasvatusta ei 1.8.2025 alkaen järjestettäisi Kuivannolla, esiteltiin kyläkouluilla 21.2.2024. Materiaali toimitettiin myös varhaiskasvatuksen asiointijärjestelmän kautta. Muutamia kaupunkilaisten näkemyksiä saapui varhaiskasvatusjohtajalle sähköpostitse tai puhelimitse ja heille kerrottiin mahdollisuudesta jättää lausunto kaupungin kirjaamoon 10.4.2024 mennessä.

Henkilöstön kuuleminen

Kuivannon päiväkodin johtajaa ja henkilökuntaa pyydettiin myös esittämään näkemyksensä lapsen hyvinvoinnin tekijöihin muutoksessa. Lisäksi heitä pyydettiin vapaamuotoisesti kuvaamaan sekä mahdolliset myönteiset että kielteiset vaikutukset työolosuhteisiin ja työhyvinvointiin esitetystä muutoksessa. Henkilökunta työskenteli aiheen äärellä 21.2. työn kehittämisillalla täydentäen näkemyksiään talvilomaviikon jälkeen. Päiväkodin johtaja toimitti aineiston varhaiskasvatusjohtajalle 6.3. Konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja antoi myös vastaavasti näkemyksensä kasvun ja oppimisen sekä tuen toteuttamisen näkökulmasta. Henkilöstön näkemykset lapsivaikutuksista on tiivistetty taulukkoon päätösvaihtoehtojen hyödyistä ja haitoista.

Kuivannon henkilökunta kuvaa myönteisesti työolosuhteitaan, työhyvinvointiaan sekä varhaiskasvatuksen kehittämismahdollisuuksiaan Kuivannon päiväkodin jatkaessa toimintaansa. Työpaikkaergonomia koetaan hyväksi ja työvälineet toimiviksi. Pedagogiikkaa on kehitetty päiväkodin johtajan johdolla viime aikoina, ja henkilökunta on sitoutunut lapsilähtöiseen toimintaan. Henkilökunnan mukaan päiväkodissa on luottamuksellinen, avoin ja kunnioittava ilmapiiri esihenkilön ja työntekijöiden välillä. Sijaisten saaminen on haasteellista etäisyyksien vuoksi ja tätä pyritään hallitsemaan tarkalla työvuoro- ja lomasuunnittelulla.

Kuivannon päiväkodin lakkautuessa henkilökunta pohtii työmatkan pidentymistä ja kuulluksi tulemisen mahdollisuuksia toimipisteen vaihtuessa. Muutoksessa nähdään myös yleisellä tasolla mahdollisuuksia. Henkilökunta moittii talouden tasapainottamistyön yhteydessä tehtyä valmistelua avoimuuden puutteesta ja kuvaa luottamuksensa päätöksentekoon horjuneen. Henkilöstöltä kerätty aineisto on kokonaisuudessaan liitteenä (liite2).

Monialainen kuuleminen

Opiskeluhuollon monialainen ohjausryhmä toteutti lakkauttamisesitysten vaikutuksiin liittyvän verkkotyöskentelyn 27.2-15.3.2024. Lisäksi Orimattilan LAPE-työryhmässä pidettiin työpaja aiheeseen liittyen 20.3. 2024.

Opiskeluhoitolain mukaan esioppilaalla on oikeus saada psykologi- ja kuraattoripalveluja tarpeen mukaan koulupaikasta huolimatta.

Opiskeluhuollon monialaisen ohjausryhmän lausuntoa käsitellään tässä yhteydessä esioppilaisiin kohdistuvana lapsivaikutusten arviointina ja Orimattilan LAPE- työpajan näkemyksiä laajemmin varhaiskasvatusikäisten lasten ja lapsiperheiden vaikutusarviointina.

Kasvun ja kehityksen yksilöllinen tukeminen

Varhaiskasvatuspalveluilla on sovitut yhteistyökäytännöt lastenneuvolan, lastensuojelun, kasvatus- ja perheneuvolan ja muiden sosiaalitoimen palvelujen kanssa. Yhteistyökäytännöt toteutuvat varhaiskasvatuspaikasta riippumatta. Varhaiskasvatuksessa lapsen tuki rakentuu lapsen yksilöllisiin tarpeisiin vastaamisesta sekä yhteisöllisistä ja oppimisympäristöihin liittyvistä ratkaisuista. Lapsen tuesta on säädetty varhaiskasvatuslaissa ja se on kuvattu paikallisella tasolla Orimattilan varhaiskasvatussuunnitelmassa. Esioppilaan tuen järjestelyt on kuvattu esiopetuksen opetussuunnitelmassa. Erityisopettajan työaika kuluu matkustamiseen, kun toimipaikat ovat etäällä toisistaan. Lapsen

vertaisoppimisen viiteryhmä eli muiden samanikäisten lasten määrä on lukumääräisesti pieni. Toisaalta pienen päiväkodin mittakaava ja vähäiset muutokset päivän aikana, jos henkilökunnassa ei ole vaihtuvuutta, tuovat lapselle turvallisuutta.

Monialaisesta näkökulmasta käsin nähdään, että lyhyen aikavälin vaikutuksena lasten ja perheiden hyvinvointi voi heikentyä, jos yhteensovittamisessa ei kyetä parhaalla tavalla kaikkea huomioimaan. Pitkällä aikavälillä ja kokemuksen myötä seuraavien vuosien prosessit onnistuvat jo paremmin ja lasten hyvinvointi palautuu opiskeluhuollon arvioimana entiselleen tai jopa osittain paranee. Lapsen kuljettamiseen kuluva aika tai esioppilaan koulukyyti voi uhata riittävän levon ja vapaa-ajan toteutumista arjessa samalla kun istuminen lisääntyy suhteessa liikuntasuosituksiin. Nivelvaiheeseen varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen perusopetukseen tulee kiinnittää erityistä huomiota tutustumisen, ryhmäytymisen ja muun jatkuvuuden vuoksi.

Mahdollinen koulujen ja päiväkotien lakkautus ja siihen liittyvä keskustelu niin kotona, kouluissa kuin julkisestikin voi aiheuttaa epävarmuuden ja turvattomuuden tunnetta lapsissa. Eri toimijoiden tulee kiinnittää huomiota keskustelujen sävyyn ja sisältöön lasten ollessa paikalla. Aikuisten on tärkeää olla turvallisia, kuuntelevia ja ratkaisukeskeisiä.

Vapaa-aika ja osallistuminen

Orimattilan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman läpileikkaavat toimintaperiaatteet ovat yhdenvertaisuus, kumppanuus ja oikea-aikaisuus. Kaupungin hyvinvointityötä tehdään varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiossa ja nuorisotyössä. Lisäksi hyvinvointityöhön kuuluvat kulttuuri-, kirjasto-, ja museopalvelut, seurakunta, järjestöt ja sosiaalityö. Mahdollisuudet näiden palvelujen käyttöön ovat olemassa varhaiskasvatuspaikasta riippumatta. Palveluita on keskitetty Orimattilan keskusta. Kirjastoauto käy kylillä säännöllisesti. Koulutilojen

yhteisöllinen iltakäyttö on koulu- ja lukuvuosisidonnaista. Seurat ja järjestöt käyttävät tiloja resurssien ja mahdollisuuksien mukaan. Onnistuneella koulukuljetussuunnittelulla on mahdollista vaikuttaa esioppilaiden koulumatka-aikojen pituuteen, lasten ja perheiden yhteisen vapaa-ajan määrään. Esikouluun tuloajan olisi hyvä olla mahdollisimman lähellä aloitusaikaa, jolloin lapsen päivä ei pitene odotusajan vuoksi lisää. Yhtä lailla varhaiskasvatuspaikkojen parhaalla mahdollisella sijainnilla voidaan vaikuttaa lapsen päivän pituuteen, yhdessä perheen kanssa vietettyyn aikaan tai autossa istumisaikaan.

Liikkuminen ja ympäristö

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on innostaa lapsia liikkumaan monipuolisesti sekä kokemaan liikunnan iloa. Lapsia kannustetaan ulkoiluun ja liikunnallisiin leikkeihin kaikkina vuodenaikoina. Ohjatun liikkumisen lisäksi huolehditaan siitä, että lapsilla on riittävästi mahdollisuuksia päivittäiseen omaehtoiseen liikuntaan sekä sisällä että ulkona. Liikuntakasvatuksen tulee olla säännöllistä, lapsilähtöistä, monipuolista ja tavoitteellista.ⁱⁱⁱ Kuivannon koulun ja päiväkodin yhteydessä on lapsille monia toimintamahdollisuuksia. Ne toimivat kylissä myös harrastuspaikkoina. Mahdollisten lakkautusten myötä, tulisi miettiä kyseisten rakennusten mahdollista käyttöä kyläyhteisön hyväksi vapaa-ajanviettopaikkana sekä harrastusmahdollisuuksien näkökulmasta. Mahdollisten uusien päiväkotien ja esiopetuksen toimipisteiden piha-alueet tarjoavat myös monipuolisia mahdollisuuksia liikkua ja leikkiä. Huomattava on, että huoltajien kuljettaessa varhaiskasvatukseen ja esiopetuksessa koulukuljetusten lisääntyessä myös lasten istumisen määrä tulee päivän aikana lisääntymään, mikä vähentää luontaista liikkumiseen käytettävää aikaa.

Terveys ja turvallisuus

Varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelman mukaan lapsia suojataan väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä suunnitelmallisen ennaltaehkäisemisen sekä välittömän puuttumisen avulla. Turvallisuuden edistämisen tulee olla suunnitelmallista ja säännöllisesti arvioitua. Esioppilaiden kuljetusmatkat pidentyvät ja kuljetusten aikana oppilaat ovat vailla valvontaa, mikä mahdollistaa oppilaat häirinnälle ja kiusaamiselle. Saumaton yhteistyö liikennejärjestelijän, oppilaiden ja huoltajien kanssa suhteessa kouluun on tärkeää, jotta kiusaaminen ja häirintä ei mahdollistu.

Seuraavaan taulukkoon on koottu henkilöstön, opiskeluhuollon palvelujen henkilöstön sekä heidän esihenkilöidensä, opiskeluhuollon ohjausryhmän sekä LAPE-työryhmän nostamat näkökulmat päätösvaihtoehtoihin. Lisäksi lähteenä on käytetty saatavilla olevaa tietoa vaihtoehtoisista varhaiskasvatuksen järjestämismuodoista. Joillakin maininnoilla viitataan varhaiskasvatuslakiin. Päätösvaihtoehdossa 1 vertaillaan hyötyjä ja haittoja siinä tilanteessa, että päiväkotia ei lakkauteta. Päätösvaihtoehdossa 2 vertaillaan hyötyjä ja haittoja tilanteessa, jossa päiväkotia lakkautetaan ja lähipalvelua järjestetään tarvittavin osin palvelusetelillä. Myönteisiä vaikutuksia vahvistavia tai kielteisiä vaikutuksia lieventäviä seikkoja on kirjattu, mikäli ne sopivat asiayhteyteen.

Päätösvaihtoehto 1 Kuivannon päiväkotia ei lakkauteta	Päätösvaihtoehdon lapsiin kohdistuvat hyödyt	Päätösvaihtoehdon lapsiin kohdistuvat haitat	Myönteisten vaikutusten vahvistaminen/ kielteisten vaikutusten lieventäminen
	Osallistuminen päiväkodin läheinen sijainti tukee osapäiväiseen varhaiskasvatukseen osallistumista kuljetusmatkojen ollessa lyhyempiä tai ne mahdollistuvat kävellen huoltajien työtilanteen muuttuminen ei vaikuta lapsen varhaiskasvatuspaikkaan	Osallistuminen ei tunnistettuja kielteisiä vaikutuksia	
	Saavutettavuus päiväkodin läheinen sijainti	Saavutettavuus ei tunnistettuja kielteisiä vaikutuksia	
	Yhdenvertaisuus alueellinen lähipalvelu	Yhdenvertaisuus ei tunnistettuja kielteisiä vaikutuksia	
	Laatu varhaiskasvatusta ja sen laatua kehitetään kaikissa toimipaikoissa, henkilökunta tuntee perheet, vuorovaikutus avointa ja luottamuksellista, kyläyhteisön	Laatu ei tunnistettuja kielteisiä vaikutuksia	

	mahdollistamat retket ja tapahtumat osana varhaiskasvatusta		
	Opiskeluympäristön turvallisuus ja terveys päiväkotiympäristö koetaan tuttuna ja turvallisena, Päijät- Hämeen ympäristöterveyden tarkastuskertomuksessa 22.2.2024 ei löytynyt huomautettavaa	Opiskeluympäristön turvallisuus ja terveys ei tunnistettuja kielteisiä vaikutuksia	
	Lapsen kasvu- ja oppimisympäristö lapsen kaverisuhteisiin tai aikuinen-lapsi suhteisiin ei tule merkittäviä muutoksia, aktiivisessa käytössä olevat liikuntasali, urheilu- ja luistelukenttä, luontokohteet ja laavu päiväkodin ovat vieressä, tuttuus luo lapselle psyykkistä turvallisuutta Lapsiryhmä on usein pienempi ja henkilöstöresurssia voi olla suhteessa enemmän	Lapsen kasvu- ja oppimisympäristö ei tunnistettuja kielteisiä vaikutuksia	
	Kasvun ja oppimisen tuki päiväkodin henkilöstö on tällä hetkellä kelpoista,	Kasvun ja oppimisen tuki kelpoisen, erityisesti opetushenkilöstön	

	<p>yleinen tuki toteutuu osana varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa, päiväkotikoulu- ympäristö helpottaa tiedonsiirtoa, erityisopettajapalvelu saatavilla</p> <p>tuen toteuttaminen ilman lisähenkilöstön palkkaustarvetta on usein mahdollista, myös vuorovaikutussuhteet voivat olla pysyvämpiä, joka merkityksellistä tuen tarpeisilla lapsilla</p>	<p>saatavuudessa on yleisesti merkittäviä vaikeuksia, jos rekrytointia jouduttaisiin tekemään</p> <p>lapsen oma ikäryhmä vertaisoppimisen näkökulmasta on pieni, usein on vain muutama samanikäinen lapsi.</p>	
	<p>Koulumatkat</p> <p>Koulukuljetus järjestetään esioppilaalle (yli 3 km), poislukien matkat esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen/varhaiskasvatuksesta, koulukuljetus toteutuu pääsääntöisesti lyhyempänä</p>	<p>Koulumatkat</p> <p>ei tunnistettuja kielteisiä vaikutuksia</p>	
	<p>Koulupolun jatkuvuus</p> <p>ehyt polku varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja kouluun, mikäli myöskään Kuivannon koulua ei lakkauteta ja esioppilaiden määrä mahdollistaa ryhmän muodostamisen</p>	<p>Koulupolun jatkuvuus</p> <p>koulupolku ei toteudu yhtenäisenä, mikäli esioppilaiden määrä jää alle nykyisten esioppilaaksi ottoperiaatteiden, vähint. 6 lasta</p>	
	<p>Opiskeluhoitopalvelut</p>	<p>Opiskeluhoitopalvelut</p>	

	varhaiskasvatusikäisten neuvola-, mielenterveys ja perhepalvelut hyvinvointialueella, esiopetuksen kuraattori ja psykologipalvelut opiskeluhoitosuunnitelman mukaisesti	esiopetuksen kuraattori ja psykologipalveluiden käytännön järjestämiseen vaikuttavat fyysinen etäisyys ja palvelun jakaminen useaan pieneen toimipisteeseen	
	Vapaa-aika päiväkodin läheinen sijainti ja lyhyemmät kuljetusmatkat mahdollistavat enemmän vapaa-aikaa	Vapaa-aika ei tunnistettuja kielteisiä vaikutuksia	

Päätösvaihtoehto 2 Kuivannon päiväkotii lakkautetaan	Päätösvaihtoehdon lapsiin kohdistuvat hyödyt	Päätösvaihtoehdon lapsiin kohdistuvat haitat	Myönteisten vaikutusten vahvistaminen/ kielteisten vaikutusten lieventäminen
	Osallistuminen ei tunnistettuja erityisiä vaikutuksia	Osallistuminen mahdollisuudet ovat riippuvaisia huoltajien autotilanteesta, kuljetusmahdollisuuksista ja työssä kulkusuunnista haavoittuvimmassa asemassa olevat lapset ja jotka tarvitsevat varhaiskasvatusta esim. lastensuojelun avohuollon tukitoimena eivät ehkä tule varhaiskasvatukseen, kun se on kauempana	yksityisessä päiväkodissa palvelusetelillä tuotettu varhaiskasvatus huoltajien työssä kulkusuuntien mukaisesti mahdollista, yksityistä perhepäivähoitoa voidaan toteuttaa Kuivannon alueella sopivan toimijan/toimijoiden löytyessä, huoltajat katsovat kyselyn perusteella Vuorenmäen päiväkodin myös mahdolliseksi
	Saavutettavuus ei tunnistettuja erityisiä vaikutuksia	Saavutettavuus Etäisyys nykyisestä päiväkodista lähimpään yksityiseen päiväkotiin on 12	yksityistä perhepäivähoitoa voidaan toteuttaa Kuivannon alueella sopivan toimijan/toimijoiden löytyessä

		km ja Vuorenmäen päiväkotiin 15 km	perheen niin valitessa, voivat he palkata kotiin kunnan hyväksymän työsuhteisen hoitajan yksityisen hoidon tuella (ei lueta varhaiskasvatukseksi)
	Yhdenvertaisuus ei tunnistettuja erityisiä vaikutuksia	Yhdenvertaisuus varhaiskasvatusta ei ole alueellisena lähipalveluna	yksityistä perhepäivähoitoa voidaan toteuttaa Kuivannon alueella sopivan toimijan/toimijoiden löytyessä
	Laatu laki varhaiskasvatuksesta ja varhaiskasvatussuunnitelma velvoittaa sekä kunnallisia että yksityisiä toimijoita	Laatu ei tunnistettuja vaikutuksia	kunta valvoo ja ohjaa yksityisiä palveluntuottajia, varhaiskasvatuksen laatua kehitetään ja johdetaan yhdenmukaisesti kaikissa kunnallisissa toimipaikoissa
	Opiskeluympäristön turvallisuus ja terveys laki varhaiskasvatuksesta ja varhaiskasvatussuunnitelma velvoittaa kunnallisia ja yksityisiä toimijoita, ympäristöterveyden määräykset velvoittavat kunnallisia ja yksityisiä toimijoita	Opiskeluympäristön turvallisuus ja terveys tartuntatautilanteiden esiintyvyys	ohjeistus sairaspöissaoloihin ja päiväkodin hygieniaohjeistus kunta valvoo ja ohjaa yksityisiä palveluntuottajia ympäristöterveys valvoo myös yksityisiä toimipaikkoja

	Kasvu- ja oppimisympäristö lapsen kaveripiiri laajenee ja myös uusia ystävyyssuhteita voi syntyä, liikkumisen ja metsässä retkeilyn mahdollisuudet säilyvät	Kasvu- ja oppimisympäristö ei ole osa lapsen luontaista, tuttua kyläyhteisöä ja lähiympäristöä, lapsen kaveri ja lapsi-aikuisen suhteisiin tulee paljon muutoksia, alueen lapset jakaantuvat eri toimipaikkoihin ja nykyiset ystävyyssuhteet voivat katketa	Lapsen ja huoltajan tutustuminen sekä tiivistetty yhteistyö varhaiskasvatuksen alkaessa uudessa paikassa on osa laadukasta varhaiskasvatusta ja siirtymiskäytänteitä
	Kasvun ja oppimisen tuki isommassa päiväkodissa lapsen vertaisikäryhmä on suurempi, sosiaalisen vertaisoppimisen mahdollisuudet monipuolisemmat ja kasvua tukevammat tuen resursointia, kuten osa-tai kokoaikaista erityisopetusta ja lisähenkilöstöä kunnallisessa päiväkodissa voidaan järjestää paremmin ja tehokkaammin	Kasvun ja oppimisen tuki tuen järjestämiseen ja/tai tiedonsiirtoon liittyvät ratkaisut yksityisessä päiväkodissa voivat vaihdella vaativa erityinen tuki ja kuntouttava varhaiskasvatus ei mahdollistu yksityisessä päiväkodissa tai lähipalveluna, etäisyys palveluun kasvaa päivittäisen matkan pidetessä päiväkotiin kuormitus kasvaa erityisesti tuen tarpeessa olevilla lapsilla	kunta valvoo ja ohjaa yksityisiä palveluntuottajia, varhaiskasvatuksen tuen tasot ja tiedonsiirto velvoittavat yksityistä toimijaa, kunta arvioi tuen tarpeen ja tekee hallintopäätöksen tuen antamisesta, tuen järjestelyt ovat yksityisen palveluntuottajan vastuulla ja sen mahdollistaminen huomioidaan palvelusetelin arvossa vaativa erityinen tuki ja kuntouttava varhaiskasvatus voidaan toteuttaa kunnallisessa varhaiskasvatuksessa
	Koulumatkat	Koulumatkat	

	<p>koulukuljetusmatka voi myös joissain tilanteissa lyhentyä, esim. mikäli aiemmin keruureitin ensimmäinen kytyinnousija</p>	<p>koulukuljetus ja huoltajan kuljetusmatka pidentyy, istumiseen kuuluva aika lisääntyy ja aikaiset aamuhätykset mahdollisia, koulukuljetusten aikana esiintyvä kiusaaminen on mahdollista</p>	<p>esioppilaan koulukuljetus (yli 3km), huoltaja vastaa kuljettamisesta esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen/varhaiskasvatuksesta, vaikutuksia voidaan lieventää reititysten suunnittelulla</p>
	<p>Koulupolun jatkuvuus</p> <p>koulupolku voi parhaassa tapauksessa jatkua siten että esiopetus ja alakoulu sijaitsevat lähekkäin tai samassa kiinteistössä</p> <p>jatkuvuutta turvataan myös nivelvaiheyhteistyöllä</p> <p>lapsi pyritään esiopetusvuonnaan sijoittamaan sellaiseen ryhmään, jossa hän tutustuu jo tuleviin luokkatovereihinsa</p>	<p>Koulupolun jatkuvuus</p> <p>yksityisessä päiväkodissa ei järjestetä esiopetusta tai muuta esiopetuksen tavoitteet saavuttavaa toimintaa</p> <p>useat muutokset lapsen siirtyessä varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja edelleen kouluun</p>	<p>Lakisääteistä esiopetusta ja täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään kunnallisissa päiväkodeissa tai koulujen yhteydessä olevissa esiopetusryhmissä huomioiden mahdollisuuksien mukaan lapsen tuleva koulupaikka.</p> <p>Koulupolkua tarkastellaan oppilaaksiottoalueittain, toimialalla varataan mahdollisuus esi - alkuluokkatoiminnan kehittämiseksi</p>
	<p>Opiskeluhoiltopalvelut</p> <p>varhaiskasvatusikäisten neuvola-, mielenterveys ja perhepalvelut</p>	<p>Opiskeluhoiltopalvelut</p> <p>ei tunnistettuja kielteisiä vaikutuksia</p>	

	hyvinvointialueella, esiopetuksen kuraattori ja psykologipalvelut opiskeluhoitosuunnitelman mukaisesti		
	Vapaa-aika Mikäli työssäkulkusuunta ja varhaiskasvatuspaikka ovat samalla suunnalla ei vapaa-ajan määrään tule muutoksia	Vapaa-aika Mikäli työssäkulkusuunta ja varhaiskasvatuspaikka eivät ole samalla suunnalla vähenee vapaa-ajan määrä Tuen tarpeisten lasten osalta vähenevällä vapaa-ajalla ja palautumisella voi olla vaikutuksia ja voi näkyä kuormituksena ja ei - toivuttuna käytöksenä.	vaihtoehtoisia varhaiskasvatuspaikkoja pyritään järjestämään työssäkulkusuuntien mukaisesti sekä mahdollisuuksien mukaan Kuivannon alueelta (yksityinen perhepäivähoito)

Varhaiskasvatuksessa pienten päiväkotien sijainti pitkien etäisyyksien päässä hankaloittaa henkilöstöresurssin kohdentamista sekä päiväkodin johtajien työalueiden hallintaa. Talouden tasapainottamispaketissa esitetyt varhaiskasvatuspalveluiden säästötoimenpiteet ovat sidonnaisia keskenään. Mikäli Kuivannon päiväkotia ei lakkauteta voidaan hallintoa keventää hallinnon sekä kiertävien sijaisten määrää vähentää. Mikäli Kuivannon päiväkotia säilytetään tai siirretään toimimaan toisessa tilassa, ei hallinnon keventämistä tai kiertävien sijaisten määrän vähentämistä voida tehdä. Seuraavissa taulukoissa on koottu vaikutuksia palvelualueitasolla, vertaillen vaihtoehtoja mitään ei tehdä vs. lakkautus.

Päätösvaihtoehto 1	Päätösvaihtoehdon	Päätösvaihtoehdon	Myönteisten vaikutusten
Kuivannon päiväkotia ei lakkauteta	kokonaisresurssiin ja talouteen kohdistuvat hyödyt	kokonaisresurssiin ja talouteen kohdistuvat haitat	vahvistaminen/ kielteisten vaikutusten lieventäminen
	Johtamisresurssi ei tunnistettuja erityisiä vaikutuksia	Johtamisresurssi palveluohjauksen viran täyttöä ei voida lykätä osana talouden tasapainottamispakettia koska useat etäällä toisistaan olevat toimipisteet ja päiväkodin johtajien kokonaistyöalueet eivät mahdollista palveluohjauksen ja muiden hallinnollisten tehtävien sisällyttämistä tehtäväkuviin useat etäällä toisistaan olevat toimipisteet ovat myös haastavia	

		päiväkodin johtamisen ja työvoiman järjestämisen vuoksi, palvelun turvaaminen, kuten sijaistaminen itse ryhmissä vie runsaasti päiväkodin johtajan työaika	
	Henkilöstöresurssi päiväkodin nykyisen henkilöstön työpiste säilyy	Henkilöstöresurssi kokonaishenkilöstöresurssia ei voida vähentää suunnitellusti erityisopettajapalvelun tulee edelleen kattaa useampia toimipisteitä, pitkät siirtymät vähentävät erityisopettajan tehokasta työaika ja ne aiheuttavat myös kuluja (matkakorvaukset) siirtyvän sijaishenkilökunnan työajasta osa kuluu matkustamiseen ja ne aiheuttavat myös kuluja (matkakorvaukset) kiertävien lastenhoitajien määrää ei voida vähentää osana	

		talouden tasapainottamispakettia	
	Talous	Talous kokonaiskustannuksia ei voida vähentää, välillinen vaikutus tukipalveluihin ateriat- ja siivous, kiinteistöhoito	

Päätösvaihtoehto 2 Kuivannon päiväkotit lakkautetaan	Päätösvaihtoehdon kokonaisresurssiin ja talouteen kohdistuvat hyödyt	Päätösvaihtoehdon kokonaisresurssiin ja talouteen kohdistuvat haitat	Myönteisten vaikutusten vahvistaminen/ kielteisten vaikutusten lieventäminen
	Johtamisresurssi johtamisresurssia vapautuu päiväkodin johtajien työalueiden uudelleen tarkasteluun palveluohjauksen viran täytön suunniteltu viivyttäminen ja hallinnollisten tehtävien väliaikainen jakaminen päiväkodin johtajille on mahdollista päiväkodin johtajan alaisuudessa olevien yksiköiden keskinäiset	Johtamisresurssi ei tunnistettuja erityisiä vaikutuksia	

	välimatkat lyhenevät ja laskennallista työaikaa vapautuu		
	Henkilöstöresurssi kokonaishenkilöstöresurssi vähenee, kelpoisia opettajia ja erityisopettajapalvelua voidaan keskittää harvempiin toimipisteisiin, kiertävien lastenhoitajien määrää voidaan vähentää osana talouden tasapainottamispakettia	Henkilöstöresurssi päiväkodin nykyisen henkilöstön työpiste muuttuu konsultoivan erityisopettajan tuen tarpeen arviointikäynnit ja palveluohjauksen yhteistyö yksityisen varhaiskasvatuksen kanssa sekä toimistosihteerin laskutustyö lisääntyvät	
	Talous kokonaiskustannukset pienenevät	Talous ei tunnistettuja erityisiä vaikutuksia	palvelusetelillä tuotettu varhaiskasvatus omaa tuotantoa edullisempaa

Lähteet

ⁱ [Varhaiskasvatukseen osallistuminen yleistyy nopeasti Suomessa ja kansainvälisesti | Tieto&trendit \(stat.fi\)](#)

ⁱⁱ [PÄIVÄKODIN JOHTAJAN TYÖ: Johtamiskokonaisuudet, varajohtamisen rakenteet ja johtajan työhön kohdistuvat odotukset | Kansallinen koulutuksen arviointikeskus \(Karvi\)](#)

ⁱⁱⁱ [Orimattilan varhaiskasvatussuunnitelma \(peda.net\)](#)